

Dvije knjige Renate Piatkowske: "A što će biti sutra" i "To mi ne ide u glavu"

Aščić, Antonija

Undergraduate thesis / Završni rad

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Teacher Education / Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:147:488091>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-05**

Repository / Repozitorij:

[University of Zagreb Faculty of Teacher Education - Digital repository](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
UČITELJSKI FAKULTET
ODSJEK ZA ODGOJITELJSKI STUDIJ

Antonija Ašćić

**DVIJE KNJIGE RENATE PIATKOWSKE:
"A ŠTO ĆE BITI SUTRA" I "TO MI NE IDE U GLAVU"**

Završni rad

Zagreb, rujan 2021.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
UČITELJSKI FAKULTET
ODSJEK ZA ODGOJITELJSKI STUDIJ

Antonija Aščić

**DVIJE KNJIGE RENATE PIATKOWSKE:
"A ŠTO ĆE BITI SUTRA" I "TO MI NE IDE U GLAVU"**

Završni rad

Mentor rada:

prof. dr. sc. Diana Zalar

Zagreb, rujan 2021.

SADRŽAJ

1. UVOD.....	1
2. BIOGRAFIJA RENATE PIATKOWSKE	2
3. BIBLIOGRAFIJA	3
4. ANALIZA ZBIRKE „A ŠTO ĆE BITI SUTRA“	5
5. ANALIZA ZBIRKE „TO MI NE IDE U GLAVU“	13
6. ZAKLJUČAK.....	20
LITERATURA	21
Internetski izvori.....	21

SAŽETAK

Renata Piatkowska poljska je autorica knjiga za djecu. Od njenih mnogobrojnih knjiga kod nas je prevedeno njih pet, a to su *Priče za predškolce*, *Priče iz pješčanika*, *Pjegaste priče*, *A što će biti sutra* i *To mi ne ide u glavu*. Dječja priča je glavna i najobuhvatnija vrsta dječje književnosti koja prati dijete od kada počne usvajati jezični sustav do kraja djetinjstva. Pisana je jednostavnim stilom, prikazuje djeci bliske motive i jedan događaj te je usmjerena na jedan do dva lika. U radu su analizirane zbirke *A što će biti sutra* i *To mi ne ide u glavu*, prikazana je analiza motiva, strukture, likova, izražajnih sredstava i poruka te je u zaključku napravljena usporedba. Zbirka *A što će biti sutra* prikazuje svakodnevne pustolovine djevojčice Rozalije kroz četrnaest priča. Zbirka *To mi ne ide u glavu* prikazuje dogodovštine djevojčice Tončike kroz petnaest priča. Obje zbirke sadrže priče s kojima se djeca mogu poistovjetiti. Svaka priča opisuje jedan događaj te su motivi bliski djetetu. U zbirci *A što će biti sutra* se, osim djevojčice Rozalije, pojavljuju djevojčica Maja i dječak Filip te ukućani. U zbirci *To mi ne ide u glavu*, osim djevojčice Tončike, dječak Filip i djevojčica Suzi i, također, ukućani. Neke od značajnijih poruka ovih zbirki priča su: uvijek treba govoriti istinu, tako se i pojedinac bolje osjeća, te se želje ostvaruju pa ne treba gubiti nadu. Ove zbirke kod djece potiču razvoj govornih sposobnosti i mašte te bogate rječnik.

Ključne riječi: Renata Piatkowska, *A što će biti sutra*, *To mi ne ide u glavu*, analiza

SUMMARY

Two books by Renata Piatkowska: "I wander what will happen tomorrow"
and "It doesn't fit in your head"

Renata Piatkowska is a Polish author of children's books. Of her many books, five have been translated here, and these are *Stories for Preschoolers*, *Stories from the Sandbox*, *Spotted Stories*, *I wander what will happen tomorrow* and *It doesn't fit in your head*. Children's story is the main and most comprehensive type of children's literature that accompanies the child from the moment he begins to adopt the language system and follows him until the end of childhood. It is written in a simple style, shows children close motives and one event, and is focused on one to two characters. The paper analyzes the collections *I wander what will happen tomorrow* and *It doesn't fit in your head*, presents an analysis of motives, structure, characters, means of expression and messages, and concludes with a comparison. Collection *I wander what will happen tomorrow* shows the daily adventures of the little girl Rosalie through fourteen stories. The collection *It doesn't fit in your head* shows the adventures of the girl Tončika through fifteen stories. Both collections contain stories that children can identify with. Each story describes one event, and the motives are close to the child. In the collection *I wander what will happen tomorrow*, apart from the girl Rozalija, the girl Maja and the boy Filip and the family appear. In the collection, *It doesn't fit in your head*, except for the girl Tončika, the boy Filip and the girl Suzi and, also, the family. Some of the more significant messages of these collections of stories are: one should always tell the truth, so the individual feels better, and that wishes come true, so one should not lose hope. These books encourage children's development of speaking skills and imagination and a rich vocabulary.

Key words: Renata Piatkowska, I wander what will happen tomorrow, It doesn't fit in your head, analysis

1. UVOD

Crnković (1980) definira dječju književnost kao:

„posebni dio književnosti koji obuhvaća djela što po tematici i formi odgovaraju dječjoj dobi (grubo uzevši od 3. do 14. godine), a koja su ili svjesno namijenjena djeci, ili ih autori nisu namijenili djeci, ali su tijekom vremena, izgubivši mnoge osobine koje su ih vezale za njihovo doba, postala prikladna za dječju dob, potrebna za estetski i društveni razvoj djece, te ih gotovo isključivo ili najviše čitaju djeca“ (str. 5,6).

Prema Crnković i Težak (2002) glavne su vrste dječje književnosti slikovnica, dječja poezija, priča, dječji roman ili roman o djetinjstvu. „Dječja priča je glavna i najobuhvatnija vrsta dječje književnosti. Ona prati djecu od trenutaka kad počinju usvajati jezični sustav i ne napušta ih do kraja djetinjstva“ (Crnković & Težak, 2002, str. 21). Težak (prema Visinko, 2005, str. 36) navodi da je dječja priča kraća prozna vrsta koju odlikuje jednostavan stil pisanja, djeci bliski motivi, usmjerenost na jedan do dva lika, koji su najčešće djeca, te prikaz jednog događaja.

Cilj rada je analiza dvaju djela poljske autorice Renate Piatkowske, a to su zbirke *A što će biti sutra* i *To mi ne ide u glavu*. U radu će prvo biti prikazana biografija autorice te bibliografija, a zatim analiza zbirke *A što će biti sutra* pa zbirke *To mi ne ide u glavu*. Bit će rečeno prvo nešto o zbirkama. Zatim će biti analizirani motivi. Prema Solar (2005) motiv se može shvatiti kao najmanji dio književnog djela koji zadržava relativno samostalno značenje u okviru teme. Nakon toga će biti analizirana struktura pa likovi te izražajna sredstva, autoričin stil i poruke. „Stil je način pisanja, odnosno izražavanja nekog pisca“ (Bouša, 2009, str. 14).

2. BIOGRAFIJA RENATE PIATKOWSKE

Renata Piatkowska poljska je književnica i autorica knjiga za djecu. Rođena je 2. travnja 1958. godine. Diplomirala je sociologiju na Jagelonskom sveučilištu u Krakovu. Živi u Bielsko Biala. Majka je dvoje djece, kćeri Marty i sina Kacpra.

2007. godine primila je drugu nagradu za knjigu za djecu do 6 godina na književnom natječaju za suvremenu knjigu za djecu i mlade nazvanu po Astrid Lindgren, u organizaciji Zaklade ABCXXI - "Sva Poljska čita djeci". Renata Piątkowska bila je među pobjednicima natječaja, zaključenog početkom travnja 2008., za nagradu M. Weryho-Radziwiłłowicz, koju dodjeljuje mjesečnik "Blżej Przedszkola". Cilj natječaja je otkriti ljude, djela i inicijative koje podržavaju sveobuhvatan razvoj djeteta i njegovu spontanu i kreativnu aktivnost. Književnim prvijencem smatra se zbirka kratkih priča pod nazivom *Priče za predškolce*. U istoj je seriji, kao nastavak, Piątkowska objavila *Priče iz pješčanika* i *Pjegave priče*.

3. BIBLIOGRAFIJA

1. Opowiadania dla przedszkolaków (2006)
2. Przygoda ma kolor niebieski (2006)
3. Na wszystko jest sposób (2007)
4. Opowiadania z piaskownicy (2007)
5. Szczęście śpi na lewym boku (2007)
6. Z przysłowiami za pan brat (2007)
7. A może będzie właśnie tak (2008)
8. Lemoniadowy ząb (2008)
9. Cukierki (2009)
10. Dziadek na huśtawce (2009)
11. Nie ma nudnych dni (2009)
12. Piegowate opowiadania (2010)
13. Gdyby jajko mogło mówić i inne opowieści (2011)
14. Paluszki czyli O dziesięciu takich, co nigdy się nie nudzą (2011)
15. To mi się nie mieści w głowie (2011)
16. Wieloryb (2011)
17. Mądra głowa zna przysłowia (2012)
18. Twardy orzech do zgryzienia (2012)
19. Zbój. Opowiadania o koniach i konikach (2012)
20. Wszystkie moje mamy (2013)
21. Ciekawe, co będzie jutro? (2014)
22. Moje prawa, ważna sprawa! (2014)
23. Mruk : opowiadania o kotkach, kotach i kociskach (2014)
24. Najwierniejsi przyjaciele : niezwykle psie historie (2014)
25. Która to Malala? (2015)
26. Na psa urok! Opowiadania o psach (2015)
27. Oko w oko ze zwierzakiem (2015)
28. Hebanowe serce (2016)
29. Nigdy tego nie zapomnę (2017)
30. Biuro detektywistyczne Dziurka od klucza (2018)

31. Co się stanie na leśnej polanie, czyli wesołe przygody Gangu Słodziaków (2018)
32. Gdy jesień nastanie na leśnej polanie, czyli nowe przygody Gangu Słodziaków (2018)
33. Opowiadania do chichotania (2018)
34. Eko Słodziaki, czyli jak zadbać o leśną polanę (2019)
35. Przyjaciele mogą wiele, czyli magia z leśnej polany. Gang Słodziaków (2019)
36. Zamieszanie na leśnej polanie, czyli nowe przygody Gangu Słodziaków (2019)
37. Dzieci, których nie ma (2020)
38. Po prostu mama (2020)

Popis bibliografije preuzet je sa stranice [Lubimyczytac.pl](https://lubimyczytac.pl)

(<https://lubimyczytac.pl/autor/6199/renata-piatkowska>).

Knjige Renate Piatkowske na hrvatskome:

1. Priče za predškolce, Srednja Europa, Zagreb 2015.
2. Priče iz pješčanika, Srednja Europa, Zagreb 2016.
3. Pjegaste priče, Srednja Europa, Zagreb 2017.
4. A što će biti sutra?, Srednja Europa, Zagreb 2019.
5. To mi ne ide u glavu, Srednja Europa, Zagreb 2020.

4. ANALIZA ZBIRKE „A ŠTO ĆE BITI SUTRA“

Zbirka se u originalu zove *Ciekawe, co będzie jutro?* i izdana je 2014. godine. Ilustrirala ju je Katarzyna Bajerowicz, a kod nas preveo Adam Agičić 2019. godine. Zbirka govori o svakodnevnim pustolovinama djevojčice Rozalije kroz 14 priča, a to su:

- Dan skrivača
- Dan trbuha koji sviraju
- Dan kada je pas izliječio baku
- Dan s muhom koje nije bilo
- Dan kada se Rozalija udala
- Dan s Crvenkapicom
- Dan posjeta bebi
- Dan kada je prestalo peći
- Dan kada je koliba pobjegla
- Dan crnih stopala
- Dan engleskih riječi
- Dan sa svilenim šalom
- Dan bijel od magle
- Rođendan

Naslov „A što će biti sutra“ govori o djevojčici Rozaliji koja je radoznala i uvijek ima nove ideje te nestrpljivo čeka što će se sljedeće dogoditi. Ona se veseli svakom novom danu u kojem se toliko toga novoga može dogoditi. Priče su vrlo zanimljive i autorica na interesantan način opisuje svakodnevne događaje u Rozalijinom životu. Neke od priča su duže, a neke kreće. Priče su povezane tako što se kroz sve priče prikazuje glavni lik te priče upotpunjuju jedna drugu. Kroz djelo se proteže motiv psa, jazavčara kojeg Rozalija silno želi te ga za rođendan i dobije, ali i Janovog psa koji liječi baku, ruši kolibu. „ – Slinavko

neće moći – odmah je upozorila Rozalija. – Brzo bi nam pojeo sve bombone, a onda bi nas lizao ljepljivim jezikom – dodala je i po ne znam koji put požalila što nema jazavčara“ (Piatkowska, 2019, str. 24). Proteže se i motiv prijateljstva te se prikazuje kako prijatelji pobjeđuju dosadu i donose nove ideje. „– Da bi bilo kao u priči, treba ti još samo zli vuk i bolesna baka – rekla je Maja, koja je valjda zavidjela Rozaliji na njezinoj marami i košarici. – Ja mogu glumiti baku – ponudila se milostivo“ (Piatkowska, 2019, str. 24). Također, tu je i motiv skrivača kao djeci vrlo drage igre, ali i svakodnevnih igre i dječjih ideja.

Dječja igra je prikazana kao maštovita i vesela aktivnost u kojoj se izvlači najbolje od onog čime se raspolaže. Djevojčice su drvenog konjića za ljuljanje iskoristile i pretvorile u vuka. „Na svu sreću, Rozalija je imala starog konjića za ljuljanje i shvatila je da je on savršen za taj posao. Djevojčice su konjića, krsnog imena Dodo, postavile ispod grma ribiza tako da trava skriva njegove letvice za ljuljanje“ (Piatkowska, 2019, str. 25). Također je prikazano kako djeca znaju kako dobiti ono što žele. Budući da je tata zaspao i nije tražio Rozaliju koja se htjela igrati skrivača, ona mu je polijepila tetovaže i obojila nokte. Tata ju je počeo tražiti kada je vidio što je napravila te je igra skrivača počela. Autorica prikazuje i dječju znatiželju i ideje što je vidljivo u ovom citatu: „–Joj, a kako to? Zar nisu mogli crijevu dati naočale? Morali su ga odmah izvaditi?“ (Piatkowska, 2019, str. 8). Rozalija nije mogla shvatiti kako slijepo crijevo izgleda te joj ga je bilo žao. Maja je iznijela svoje mišljenje: „-A ja uopće ne vjerujem da su nam crijeva slijepa i slična hrenovkama. Mogu se kladiti da su prekrasna, poput princeza, da sve vide i da čak trepću“ (Piatkowska, 2019, str. 9). Djeca se poistovjećuju s likovima iz crtanih filmova što je i autorica opisala u priči *Dan s muhom koje nije bilo*. U toj priči se Rozalija poistovjetila s djevojčicom „...koja je kao pravi razbojnik jurila na konju, lamatala kopljem i bila neustrašiva“ (Piatkowska, 2019, str. 16). Pretvorila se u razbojnicu. „Šuljala se na prstima, sakrila iza kauča i odjednom, s podignutim mačem – napadala. Okretala se na peti, mač je šibao zrakom, a Rozalija vikala: - Imam te! Gotov si! – i borila se sa zmajem koji se skrivao negdje iza zavjese“ (Piatkowska, 2019, str. 16). Kroz djelo je prikazana Rozalijina ljubav prema životinjama i koliko jako želi jazavčara. „Tada je Rozalija shvatila još jednom da bi od svih pasa na svijetu najviše htjela imati jazavčara“ (Piatkowska, 2019, str. 40).

Autoričin stil pisanja je jednostavan i blizak djeci. Prikazane su teme koje su djeci bliske te samim time lakše razumljive. Djeca se mogu poistovjetiti. Rečenice su jednostavne, lako shvatljive i razumljive. Izražajna sredstva koristi za detaljnije objašnjavanje i

prikazivanje. Autorica onomatopejama dočarava zvukove. „Odjednom su trbusi zasvirali. Ne preglasno, ali lijepo. Prvo je jedan promrmljao, onda je u drugom zatutnjalo, pa su oba zakrulila. Glazbeni bi znalac prepoznao i različite druge zvukove: grebanje, kapkanje, šumorenje i grgljanje“ (Piatkowska, 2019, str. 10). Epitetima pobliže opisuje kakvo je što. Jedan od primjera je dočaravanje kakav je poklon koji je Rozalija dobila. „Unutra je sjedio najljepši, najslađi, najmanji i najduži JAZAVČAR na svijetu“ (Piatkowska, 2019, str. 59). Autorica koristi velika slova kada želi naglasiti da je to jazavčar jer ga je Rozalija toliko silno željela. „I zaista, nije to bila BILO KAKVA životinja“ (Piatkowska, 2019, str. 59).

U djelu je jedan pripovjedač koji pripovijeda u 3. licu. Iz djela nije točno poznato tko je pripovjedač. Pripovjedač je objektivan. U pričama se koriste opisi, dijalozi i monolozi. Primjer opisivanja Rozalijinog i Janovog vjenčanja: „I tako se poslijepodne iza garaže odigralo vjenčanje. Jan je došao sa Slinavkom, a Rozalija u bijelim hlačama i sa zavjesom na glavi. Kad joj je omotao prst konopčićem i poljubio je u vrh nosa – postala mu je žena“ (Piatkowska, 2019, str. 23).

Autorica humor gradi na dječjoj nestašnosti i neznanju, ali i neočekivanom obratu. „ – Jesi li ovo ti napravila? Pitala je, pokazujući na poderane vrećice. – Ne! – Rozalija je sakrila mač iza leđa i zaboravila da je neustrašiva ratnica... - To je napravila muha! Velika, crna, s dlakama na leđima“ (Piatkowska, 2019, str. 17). Rozalija na smiješan način objašnjava što je *dogoterapija*. „ – Dogoterapija je kad u bakin krevet uskače Slinavko i liže ju po glavi da bi ozdravila. Potom mora bježati jer se baka ljuti i galami, ali njegove buhe ostaju i liječe ju dalje“ (Piatkowska, 2019, str. 47). Stalno se nešto događa. Rozalija je stalno u pokretu, stalno nešto radi. „ – Eto, ništa od igre skrivača – promrmljala je Rozalija, ali se tada nečega prisjetila i na licu joj se pojavio osmijeh od uha do uha: - Na svu sreću, postoje drugi načini da se zabavi, na primjer ljepljenje tetovaže...“ (Piatkowska, A što će biti sutra?, 2019, str. 4).

U djelu se pojavljuju Rozalija, Jan, Maja, Rozalijini roditelji, baka i djed te Majina mama. U djelu nema fizičke karakterizacije likova. Moguće je samo naslutiti kako Rozalijini ukućani izgledaju prema tome s kojim stablima u parku ih ona uspoređuje. Tata Rozaliji objašnjava koje je koje stablo te Rozalija majku uspoređuje s topolom koja je vitka i visoka, baku s brezom, a djeda i tatu s velikim i snažnim hrastovima te sebe s crvenim dudom. „A dud s crvenim perlicama je Rozalija! Ona se također voli ukrašavati crvenim perlicama i vješati ih oko vrata“ (Piatkowska, 2019, str. 21).

Rozalija je glavni lik u pričama. Ona je djevojčica predškolske dobi, jedino dijete u obitelji. Živi s mamom, tatom, bakom i djedom. Najbolji su joj prijatelji Maja i Jan. Najdraža joj je boja crvena. „Naročito crvene jer joj je to najdraža boja“ (Piatkowska, 2019, str. 21). Silno želi jazavčara kojeg na kraju i dobije za rođendan. „Unutra je sjedio najljepši, najsladi, najmanji i najduži JZAVČAR na svijetu“ (Piatkowska, 2019, str. 59). Tako je opisala svoj rođendanski poklon kojim je bila oduševljena. Sakuplja tetovaže iz pahuljica, otiske stopala i gumbe. Voli se kupati i donosi u vodu razne predmete te istražuje plutaju li ili ne, ali ne i prati kosu pa ja mama osmislila rješenje davši joj naočale. „– Uvijek peče! Neću! – Rozalija se udaljila od mame što je više mogla...A osim toga, sutra ću nositi rep pa se neće vidjeti je li kosa čista ili prljava - kao i obično, imala je spremno rješenje“ (Piatkowska, 2019, str. 35). Vesela je, zaigrana, kreativna, puna ideja, znatiželjna. Nestašnost djevojčice je vidljiva u priči *Dan skrivača* kada tatu oblijepi tetovažama i ošiša mu šiške. Rozalija voli ponekad izmišljati, što je vidljivo u priči *Dan s muhom koje nije bilo* kada je za svoja djela okrivila muhu. „– To je napravila muha! Velika, crna, s dlakama na leđima. Imala je debele noge i glasno je zujala. – Rozalija je sve izmislila na mjestu i gledala unaokolo kao da traži muhu“ (Piatkowska, 2019, str. 17). Također, dobra je prijateljica. U priči *Dan s Crvenkapicom*, nije probudila svoju prijateljicu Maju koja je zaspala već joj se pridružila, ali i u priči *Rođendan* kada je svog jazavčara podijelila s Majom. „– Ako želiš, pola Dropsa može biti tvoje“ (Piatkowska, 2019, str. 60). U priči *Dan posjeta bebi* je vidljivo kako Rozalija ima drugačiju predodžbu o maloj djeci nego što to u stvarnosti jest. „Rozalija je uvijek mislila da se male bebe može obući kao lutkice i voziti u kolicima. Bila je sigurna da one mašu zvečkom i govore: 'ga, ga, ga'“ (Piatkowska, 2019, str. 28). Rozalija jako voli djeda jer on ne postavlja suvišna pitanja te se pridružuje njenim idejama kao u priči *Dan crnih stopala*. "I stvarno, djed nije postavljao nikakva pitanja i uopće se nije čudio kada ga je Rozalija zamolila za otisak noge“ (Piatkowska, 2019, str. 44). Kada nije u pravu i kada nije po njenom, izgubi interes za to kao što joj se engleske riječi nisu sviđale nakon što joj je odgojiteljica rekla da nije baš onako kao je Rozalija objasnila.

„– Znaš što, ja mislim da naša teta ne zna engleski baš najbolje – šapnula je Maji na uho. Zatim je teta izgovorila još mnogo čudnih riječi koje su zvučale kao: 'fiufiu' i 'blonble', ali se one Rozaliji uopće nisu sviđjele pa se već ubrzo nije sjećala što bi trebale značiti“ (Piatkowska, 2019, str. 48).

Neki Rozalijini postupci su zabavni, neki čudni, ali je ona vesela i kreativna te je uvijek spremna za novu pustolovinu koja će odagnati dosadu, ali se ne zadržava predugo u nekoj aktivnosti i stvari joj brzo dosade kao i većini ostale djece. U priči *Dan crnih stopala* vidljivo je da Rozaliji brzo dosadi sakupljanje otisaka stopala. „ – Osim toga, ako želiš, možemo skupljati nešto drugo. Na primjer lijepe gumbiće – predložila je“ (Piatkowska, 2019, str. 45).

Maja je Rozalijina prijateljica. Ima malog brata, Bartola. Sudjeluje s Rozalijom u raznim idejama što je vidljivo u pričama *Dan trbuha koji sviraju*, *Dan s Crvenkapicom*, *Dan kada je koliba pobjegla*, *Dan crnih stopala*, *Dan bijel od magle*. Malo je ljubomorna kada joj Rozalija objašnjava kako je nastao svileni šal njene mame, ali i kad Rozalija dobije psa. Sretna je kada Rozalija svog jazavčara podjeli s njom. „Maja je razrogačenih očiju pogledavala čas na Rozaliju, čas na šal i ništa nije razumjela. Ali je svejedno malo pozelenila od ljubomore“ (Piatkowska, 2019, str. 52). U Rozalijino dvorište ulazi kroz rupu u ogradi. „Uvijek je njome prolazila kad je išla Rozaliji jer je mnogo zabavnije provući se kroz rupu u ogradi nego ući na vrata“ (Piatkowska, 2019, str. 55,56).

Jan je Rozalijin prijatelj koji živi u kući do njene. „Jan živi odmah preko ograde, a najvažnije – ima psa. Velikog, šarenog psa koji se zove Slinavko“ (Piatkowska, 2019, str. 12). Rozalija se za njega udala te su podijelili njegovog psa. „Ako želiš, poslije vjenčanja ćemo zajednički imati Slinavka. Pola će biti tvoj – obećavao je Jan“ (Piatkowska, 2019, str. 22). Na sve pristaje ako ga se potkupi žvakaćim gumama od mente. Sakuplja sličice nogometaša i njihove potpise. „Jan govori da su to autogrami. On namjerno koristi takve čudne riječi jer se voli praviti pametan“ (Piatkowska, 2019, str. 41).

U djelu su izraženi stavovi o kućnim ljubimcima. Mama je protiv kućnih ljubimaca i njen stav je jasan, ali na kraju ipak popušta. „ – Vidiš, mama ponavlja: 'Ne!' i 'Ne!', kad samo spomenem bilo kakvu životinjicu, na primjer bijelog miša ili štakora, a kamoli psa. Smetaju joj čak i mravi!“ (Piatkowska, 2019, str. 22). Majka je prikazana kao osoba koja kori dijete i prekida zabavu. „Rozaliji je najzabavnije bilo kad bi se na vratima pojavila mama. – Rozalijo, što si sve nabacala u kadu? Fali još samo da ti se prohtije provjeriti pluta li moj šešir – ljutila se mama“ (Piatkowska, 2019, str. 34). Kada mama shvati da Rozalija izmišlja, njenu izmišljotinu iskoristi protiv nje. „– Joj, mora da ti je ta užasna muha pojela užinu. Ista ona koja je poderala vrećice. – Mama je bespomoćno prekrížila ruke“ (Piatkowska, 2019, str. 19). Mama ima dobre ideje kako riješiti problem što je vidljivo kad je Rozaliji dala

naočale. „I stvarno, dok je prala kosu, po naočalama joj je išla čas voda, čas bijela pjena, ali ju ništa nije peklo. Rozalija je bila zadivljena“ (Piatkowska, 2019, str. 36). Također, protivni se igri njenom odjećom, osobito svilenim šalom te objašnjava zašto je protiv. „– Rozalijo, nisi smjela dirati šal. To nije bilo kakva krpica za igru. To je svileni šal, jako elegantan i skup – objašnjavala je Rozaliji“ (Piatkowska, 2019, str. 50).

Baka je u kući ta koja kuha, vodi dijete u vrtić i kada baka ne obavlja svoje zadatke, nastaje pravi kaos u kući, sve se poremećuje. „Svatko zna da se cijela kuća okrene naglavačke kada se baka razboli. Nema nikoga da odvede Rozaliju u vrtić, ručak nije gotov na vrijeme, a tatine se košulje ne peglaju same“ (Piatkowska, 2019, str. 12). Djed je osoba koja razumije dijete i sudjeluje u igri.

„– Hvala, djede, ispalo je super – rekla je Rozalija i primijetila da i djed, isto kao i ona, nije oprao nogu, već samo njome zamahnuo da bi se boja malo osušila i stavio čarapu. Zbog toga je Rozalija i voljela djeda“ (Piatkowska, 2019, str. 44).

U odgoju sudjeluju svi ukućani. Baka vodi djevojčicu u vrtić. Mama objašnjava Rozaliji kako nastaje svila, kupa je, ali i na suptilan način pokazuje da zna kada je Rozalija lagala. To je vidljivo u priči *Dan s muhom koje nije bilo*. Tata uči dijete vrstama drveća. „– Gle, Rozalijo – rekao je, pokazujući velika stabla s gustim krošnjama – to su hrastovi, veliki i snažni“ (Piatkowska, 2019, str. 20). Djed i tata se igraju s djevojčicom. Koliko Rozalija voli igru skrivača s tatom, vidljivo je iz citata:

„Zna se, ako se želi igrati skrivača, to je najbolje napraviti s tatom. Kad on traži Rozaliju, trči po cijeloj kući i posvuda zaviruje, čak u ladice i u pećnicu. Pritom radi užasno smiješne grimase i čudi se što Rozalija nije u hladnjaku ili u poštanskom sandučiću“ (Piatkowska, 2019, str. 3).

Dijete se igra što više vani, kreativno je i koristi različite svakodnevne predmete za igru. „– Dovoljno je nekoliko štapova nasloniti jedan o drugi, na njih staviti grane i gotovo“ (Piatkowska, 2019, str. 37). Tako su Rozalija i Maja napravile svoju kolibu. Rozalija je osmislila i kako da se ne izgube u vrtu kada je gusta magla. „– I evo, sad se nitko neće izgubiti – odahnula je Rozalija. – Možemo ići naprijed-natrag držeći se za konopac“ (Piatkowska, 2019, str. 56). Rozalija donosi različite predmete u vodu te istražuje plutaju li. To je vidljivo iz citata:

„Nakon toga je Rozalija od bijele pjene radila knedle, a u posudi za sapun kuhala juhu. Imala je šarenu kanticu za zalijevanje, koja najbolje služi da se pravi kiša. Ali to nije sve. Rozalija je voljela kriomice donositi nešto iz kuhinje i stavljati to u kadu. Provjeravala bi mogu li razni lončići, tanjurići ili pak krastavci plutati ili ne“ (Piatkowska, 2019, str. 33).

Prijatelji imaju veliku ulogu jer se djeca svakodnevno družu te razmjenjuju ideje i igraju se, nadopunjuju jedni druge. Maja i Rozalija su organizirale koncert. „Prvo su cijeli dan, kako god su mogle, izbjegavale hranu. Kad su već postale jako gladne, presvukle su se u najljepše haljine, sjele na stolice i čekale“ (Piatkowska, 2019, str. 9). Zajedno su izgradile kolibu te vrt povezale pomoću konaca kako se ne bi izgubile. Kada Rozalija nije znala kako pomoći baki da ozdravi, Jan je znao. „ – Kažem ti, dosta ga je maziti, grliti i tapšati te djeluje bolje nego bilo kakve tablete, sirupi ili injekcije – uvjeravao je Jan Rozaliju. – To se zove dogoterapija – rekao je“ (Piatkowska, 2019, str. 13). Jan s Rozalijom dijeli svog psa, Slinavka, a kada Rozalija dobije jazavčara Dropsa, dijeli ga s Maja. Rozalija govori Maji što bi htjela za rođendan. „ – Znaš, najviše bih željela dobiti novu, puno veću kućicu za lutke – povjerila se Maji“ (Piatkowska, 2019, str. 57).

Vrtić je prikazan kao mjesto u kojem se uči, ali se na djecu ne stvara pritisak. U djelu je prikazan samo jedan dan kada je Rozalija u vrtiću i to u priči *Dan engleskih riječi*. „Kad je teta rekla da će djeca u vrtiću učiti razne engleske riječi, pjesmice i brojalice, Rozalija je bila presretna“ (Piatkowska, 2019, str. 46).

Iz djela se može naslutiti da roditelji potiču djecu na igru na otvorenom. „Maja je jako htjela s Rozalijom pogledati neki crtić, ali je mama glavom rekla da ne može i ugasila televizor. – Idite se igrati u vrt – šapnula je“ (Piatkowska, 2019, str. 32). Rozalijina obitelj živi u kući. Imaju vrt u kojem su posađene jagode te se tamo Rozalija često igra.

Vrijednost ovog djela je u isticanju poruka. Jedna od njih je da djeca mogu odrasle natjerati na sudjelovanje u igri. Kao što je to Rozaliji pošlo za rukom u igri skrivača. „I premda tata pojma nije imao o konju i svojim novim šiškama, počeo je tražiti Rozaliju po kući“ (Piatkowska, 2019, str. 7). Također, poručuje: za svaki problem postoji rješenje. To je vidljivo kada mama daje Rozaliji naočale za ronjenje kako je oči ne bi pekle kada pere kosu. „ -Kad ih staviš, šampon ti više neće ulaziti u oči – uvjeravala ju je mama“ (Piatkowska, 2019, str. 36). Nadalje, isplati se željeti nešto jer se želje mogu ostvariti. Rozalija kroz cijelo

djelo želi psa jazavčara te ga na kraju i dobije. „Ne, nije moguće da mu mi kupili nekakvu životinju – pomislila je uznemireno Rozalija razvezujući crvenu vrpcu. I zaista, nije to bila BILO KAKVA životinja“ (Piatkowska, 2019, str. 59).

Djelo je dobra literatura zato što se djeca mogu poistovjetiti te im je tekst lako razumljiv. Priče su zanimljive te su prikazani svakodnevni problemi i dogodovštine. Ova knjiga razvija spoznajne sposobnosti djeteta, a također potiče i razvoj mašte i govornih sposobnosti, obogaćuje rječnik i vokabular.

5. ANALIZA ZBIRKE „TO MI NE IDE U GLAVU“

Zbirka se u originalu zove *To mi się nie mieści w głowie* i izdana je 2011. godine. Ilustrirala ju je Katarzyna Bajerowicz, a kod nas preveo Adam Agičić 2020. godine. Ova zbirka prati djevojčicu Tončiku i njene dogodovštine kroz 15 priča, a to su:

- Koza Melanija
- Kućica za lutke
- Ribice
- Krajolici
- Izlog
- Jesmo li stigli?
- Šljive
- Strašilo
- Usisavač
- Snjeguljica
- Kornjača
- Zijevalice – lavlje ralje
- Hvalisanje
- Špinat
- Kad već budem velika

Naslov „To mi ne ide u glavu“ govori kako djevojčici Tončiki nisu uvijek jasni postupci odraslih koji je okružuju te da ima svoje mišljenje i ideje kako i što napraviti. Djelo se sastoji od 15 priča u kojima djevojčica Tončika na kraju kaže da se odraslina nešto ne može objasniti. „Bilo bi super, ali se to ne može objasniti odraslina“ (Piatkowska, 2020, str. 3). Neke priče su duže, a neke kreće te svaka priča ima svoj naslov, ali su povezane jer se kroz sve priče proteže glavni lik te priče upotpunjuju jedna drugu. Kroz djelo se proteže

motiv životinja, pravih i plišanih. U djelu se pojavljuju koza Melanija, puževi, ribice, plišani tuljan Mekani, kornjača Gego ili Tapko (kako ga je Rozalija nazvala). Iako Tončika voli životinje, puževi joj nisu dragi. „ – Fuj, ti tvoji puževi su mokri i nekako ljepljivi“ (Piatkowska, 2020, str. 5). Također, proteže se motiv prijateljstva. Suzi i Tončika smišljaju što će raditi te su čak isplanirale i budućnost. „Odlučile smo da ćemo se, čim odrastemo, presvlačiti u vile i ludirati od jutra do mraka. A noću, ako nam se bude htjelo, gledat ćemo same smiješne filmove i plakati od smijeha kao dva pošteno pošakljana dabra“ (Piatkowska, 2020, str. 52). Prikazan je i motiv ljubomore. Tončika je ljubomorna na Moniku zbog njenog jazavčara. „Zato zavidim Moniki, jer ona ima jazavčara i kad god poželi stavlja mu ogrlicu, pravi se strašno važna i odlazi s njime u šetnju“ (Piatkowska, 2020, str. 7). Motiv igre je vidljiv kroz cijelo djelo, prikazana je kreativnost i maštovitost u osmišljavanju igre. „Prvo treba iskopati malu rupu u zemlji, a onda unutra staviti razne stvari. To mogu biti školjke, koralji, kamenčići, neki novčić ili što god tko ima. Na kraju to treba poklopiti staklom, kao poklopcem, i krajolik je gotov“ (Piatkowska, 2020, str. 11). Tončika u igri improvizira. „Nažalost, u kuhinji nisam našla ni jednu jabuku, zato sam uzela krušku“ (Piatkowska, 2020, str. 32).

Autoričin stil je jednostavan. Teme su bliske djeci i vrlo su zanimljive te se djeca mogu poistovjetiti. Priče su maštovite. Jedna od priča govori o tome kako se Tončika trudila približiti kornjači. „Kad sam se sklupčala, taman sam stala pod njega kao prava kornjača. I polako, četveronoške, s laborom na leđima došla do Tapka“ (Piatkowska, 2020, str. 36). Rečenice su jednostavne i razumljive. Tončika personificira životinje i igračke. „Patuljci su, da bi izrazili slaganje, kimnuli glavom i već su počeli trljati oči i brisati nos u karirane marame“ (Piatkowska, 2020, str. 32). Također, daje ljudske osobine i usisavaču. „A usisavač je s olakšanjem odahnuo, svinuo svoju sivu surlu u maleno klupko i do večeri razmišljao kakav bi okus mogla imati prokulica“ (Piatkowska, 2020, str. 30).

Pripovjedač je djevojčica Tončika koja pripovijeda u 1. licu te pripovijeda subjektivno. Subjektivnost se očituje u Tončikinom nerazumijevanju odraslih i njihovih postupaka. Ona subjektivno opisuje ono što se događa te izražava svoje osjećaje. „Samo, zašto je Snjeguljicu poljubio prekrasan kraljević, koji ju je odmah i zaprosio, a mene je cmoknula mama i rekla da moram jesti hrenovke? To nije pravedno“ (Piatkowska, 2020, str. 34). Ponekad joj nije jasno ono što odrasli kažu. „Samo ne znam zašto je tata prigovarao da

takva putovanja nisu dobra za njegove nerve. Na što je mislio? Pa baš smo se dobro vozili“ (Piatkowska, 2020, str. 20).

U djelu autorica gradi humor pomoću ironije i dječjeg nerazumijevanja odraslih. „ – tata se zacrvenio i rekao: - Tončika, prestani piliti! Što? Zadnje što sam raspilila je moja plava vesta, u kojoj sad imam rupu na laktu, a s tatinim rupama nemam nikakve veze...“ (Piatkowska, 2020, str. 20). Filip je ironičan kada ga Tončika pita je li vidio lavove u njenom vrtu. „ – Ne, samo zebru i dvije žirafe, pasle su travu u vrtu. Na stepenicama je ležao krokodil, ali sam ga zaobišao. – Filipu se činilo da je jako smiješan“ (Piatkowska, 2020, str. 40). Igra je protkana humorom. „ – Još bolje bi izgledale ribice tvog djeda, sjedile bi u vodi i mahale svojim malim surlicama, - smijala se Suzi“ (Piatkowska, 2020, str. 29).

U djelu se pojavljuju Tončika, Suzi, Filip, Monika, Tončikina mama, tata, baka i djed, susjeda Ana i stric Marko. U djelu nema fizičke karakterizacije. Iz rečenice: „Brada joj je duža čak i od djedove“ (Piatkowska, 2020, str. 1) možemo shvatiti da djed ima bradu.

Tončika je glavni lik u ovoj zbirci. Predškolske je dobi i jedino je dijete u svojoj obitelji. Živi s roditeljima, bakom i djedom. Suzi joj je najbolja prijateljica, a Filip joj je prijatelj koji živi u susjedstvu i ide s njom u vrtić. Tončika je nestrpljiva, vesela, radoznala, kreativna, maštovita, zaigrana. Misli da je najbolje razumiju svi koji joj ništa ne mogu odgovoriti kao što je koza Melanija, kornjača Tapko/Gego, njen plišani tuljan Mekani. „A tuljan se složio sa mnom jer, za razliku od odraslih, plišani tuljani uvijek sve razumiju“ (Piatkowska, 2020, str. 27). Ne voli dugu vožnju u automobilu jer joj je dosadno. „U autu mi je, kad sam privezana pojasom u malu sjedalicu, užasno dosadno“ (Piatkowska, 2020, str. 16). Također, ne voli špinat te doznaje da ga u njenoj dobi ni tata nije volio. „ – Nije ti ukusno, Tončika? A znaš li da ni tvoj tata, kad je bio mali, nije podnosio špinat?“ (Piatkowska, 2020, str. 48). Ona voli šljive. „Mama kaže da su to bistrice, ali ja mislim da bi se trebale zvati ljubičastice jer imaju krasnu ljubičasto-plavu koru“ (Piatkowska, 2020, str. 21). Jako voli izloge te bi mogla u njih dugo gledati. „Kad već budem velika, pred svakim ću izlogom u gradu odstajati sat vremena. Jer, pri gledanju izloga ne smije se žuriti“ (Piatkowska, 2020, str. 13). Također, voli se voziti na usisavaču, ali to mamu ljuti pa to radi samo kada mama ne vidi. „Smijale smo se i hihotala naizmjenice, a usisavač je, poput vjernog konja, jurio po sredini sobe“ (Piatkowska, 2020, str. 30). Nestrpljivost je vidljiva u priči *Jesmo li stigli?*, jer Tončika čim su krenuli pita jesu li stigli, i priči *Šljive*, kada nestrpljivo čeka od jutra do mraka da izrastu šljive te pošto ne izrastu, odluči da više voli grožđe.

„Strpljivo smo čekale do večeri, a kad u vrtu ni dalje nije izrasla ni jedna šljiva, pomislila sam kako zapravo više volim grožđe“ (Piatkowska, 2020, str. 23). Ljubomorna je na Moniku, djevojčicu koja s njom ide u vrtić, zato što Monika ima psa jazavčara s kojim šeće, a Rozalija ima samo ribice. U priči *Hvalisanje*, Monika se hvali svojim stvarima. Rozalija ne može ne odgovoriti pa pretjera s izmišljanjem te drugog dana kaže istinu i bude joj lakše, kao i Moniki. „Kad sam to rekla, osjećala sam se jako dobro i nekako olakšano. Čak sam poskočila dva puta i zavrtjela se na peti“ (Piatkowska, 2020, str. 46). Voli kada djed ima iznenađenja za nju kao u priči *Zijevalice – lavlje ralje*. „Jako volim kad se pojavljuje s tajanstvenim izrazom lica i kaže da ima nešto super za mene“ (Piatkowska, 2020, str. 39). U priči *Strašilo* vidljivo je da se po noći boji čudnih zvukova te zamišlja čudovište, ali joj lakne kada shvati da to samo tata hrče. „– Pogledaj, tuljane, nije to nikakvo čudovište s krokodilskim raljama, zavrnutim repom i kandžama od pola metra, već tata. Užasno hrče, ali u stvari se nemamo čega bojati, - odahnula sam s olakšanjem“ (Piatkowska, 2020, str. 27).

Suzi je Tončikina prijateljica. U priči *Krajolici* daje Tončiki ideju da napravi krajolik kakav je i ona napravila te je spašava od dosade. „– Super je, zar ne? – pitala je i odmah dodala: - I ti možeš tako napraviti“ (Piatkowska, 2020, str. 11). Tončika i Suzi zajedno sade šljive. „– Idemo saditi, - rekla je Suzi i podijelila koštice na dvije hrpice. Jednu je dala meni, a drugu stavila u svoj džep“ (Piatkowska, 2020, str. 21).

Filip je Tončikin prijatelj. On sakuplja puževe. U priči *Kućica za lutke* stavio je puževe u kućicu za lutke te je Tončika počela vrištati. „Onda je bilo ovako – derala sam se i udarala nogom o pod, Filip je skupljao puževe u kutiju, njegova se mama primila za glavu, a moja je govorila da se smirim, jer se ništa nije dogodilo“ (Piatkowska, 2020, str. 6). Filip je Tončiku iznevjerio u priči *Snjeguljica* jer je nije došao poljubiti i tako spasiti, nego je sakupljao puževe. „A na Filipa sam se naljutila jer je radije tražio te odvratne puževe nego da skine zlu čaroliju s mene, a potom se nije došao vjenčati jer bi zakasnio na crtić“ (Piatkowska, 2020, str. 34).

Tončika želi kućnog ljubimca, ali ima samo ribice. „Baš je super vući nešto na uzici iza sebe, ali ja nemam psa, čak ni mačku. Kozu isto još nemam“ (Piatkowska, 2020, str. 7). U djelu nije jasno prikazan stav roditelja o kućnim ljubimcima te nije navedeno zašto Tončika nema kućnog ljubimca. „Jedva čekam da budem velika. Onda ću na šareno lakirati nokte i kući ću donijeti pet mačaka i tri jazavčara“ (Piatkowska, 2020, str. 51).

Mama prekida zabavu i ne odobrava sve Tončikine ideje. „ – Tončika, toliko sam ti puta govorila da se ne igraš usisavačem. On ne služi za vožnju, nego za čišćenje, - rekla je mama, mrgodeći se“ (Piatkowska, 2020, str. 30). Također, prekida Tončikinu igru pretvaranja. „– Možda ću to ja napraviti, Snjeguljice, - mama me cmoknula u čelo – jer tvoj kraljević Filip upravo skuplja puževe u vrtu. Pogledaj, patuljci jedva čekaju da izađeš iz te kade. Osim toga, večera se hladi...“ (Piatkowska, 2020, str. 34). Ona nije oduševljena kad Tončika dođe kući s novom igračkom. „...a mama je kod kuće uzdahnula čim je ugledala tuljana“ (Piatkowska, 2020, str. 15). Tončika objašnjava da je mama nakon kupovine plišanog tuljana požuruje kada god stane pred izlog trgovine. „Sad me, kad god prolazimo pored tog dućana, požuruje i vuče za rukav“ (Piatkowska, 2020, str. 15). Tončika se žali mami kako je noću plaše čudovišta te joj mama obeća da će biti kraj nje dok ne zaspi. „Navečer mi je stvarno pročitala priču, pomazila i dala pusu“ (Piatkowska, 2020, str. 25). Kada se u njihovom vrtu neočekivano pojavi kornjača, mama Tončiki kaže da je se kornjača boji te da je nahrani. „ – Ona bi vjerojatno radije list salate, - savjetovala je mama“ (Piatkowska, 2020, str. 35).

Tata je ironičan kada čuje Tončikine ideje. Tončika mu priča kako bi kozu Melaniju vodila na trg i pokazala joj golubove. „ – Da, a onda biste otišle na sladoled i igralište, - smijao se tata“ (Piatkowska, 2020, str. 2). Tata užasno jako hrče te to plaši Tončiku koja misli da strašno čudovište proizvodi te zvukove. „Već sam htjela viknuti: - 'Upomoć!', - kad se prekrivač pomaknuo i moj se tata okrenuo na bok. Popravio si je jastuk i uskoro zahrkao toliko strašno da je tuljan probljedio i začepio uši“ (Piatkowska, 2020, str. 27). U priči *Špinat* je prikazano kako je i tata bio nestajan i radio nepodopštine. „Nažalost, nije zatvorila vrata od kupaonice i to je bila greška jer se tvoj tatica, - stric mi se nasmiyao – potkrao na prstima i u vodu ulio cijelu bočicu tinte“ (Piatkowska, 2020, str. 49). Tončiki je to jako zanimljivo zvučalo i nije mogla vjerovati da je njen tata imao takve fantastične ideje. „Istina, teško je smisliti nešto bolje od štosa s tintom, ali probat ću. Obećavam“ (Piatkowska, 2020, str. 50).

Baka vodi Tončiku u vrtić. Tončika pomoću poljubaca i zagrljaja baku nagovara da joj kupi plišanog tuljana. „Na to sam stala na prste, dala joj sto pusa i nedugo nakon toga izašle smo iz dućana s Mekanim u prekrasnoj papirnatoj vrećici“ (Piatkowska, 2020, str. 15). U Tončikinoj obitelji baka kuha. „– Ne mogu, Tončika, požderati baku jer tko će nam onda kuhati ručak?“ (Piatkowska, 2020, str. 34).

Djed poučava Tončiku o sadnji šljiva, cvijeću. „ – Pa onda ih morate zaliti i strpljivo čekati jer će to potrajati, - djed se osmjehnuo sebi pod brk“ (Piatkowska, 2020, str. 22). Djed udovoljava unukinim željama. „Ne znam kako je to napravio, ali sljedećeg sam dana na stolu našla posudu punu groždica u čokoladi“ (Piatkowska, 2020, str. 23).

U odgoju sudjeluju svi ukućani. Oni vode Tončiku u vrtić. Baka uzima ribice koje je Tončika izvadila iz akvarija te htjela ići s njima u šetnju. „ – Mislim da ribice moraju natrag u akvarij. Ne smije ih se vaditi. One to ne vole i uopće ne žele gledati klokane“ (Piatkowska, 2020, str. 9). Ali nije Tončika objasnila zašto nije smjela dirati ribice. Ne shvaćaju ozbiljno Tončikine ideje te su im one smiješne. Djedu je bilo smiješno kada je Tončika predložila da on pojede baku. „ – Ne mogu, Tončika, požderati baku jer tko će nam onda kuhati ručak? – nasmijao se djed kad sam mu predstavila svoj plan“ (Piatkowska, 2020, str. 34).

Tončika se igra i zabavlja s prijateljima. Suzi i ona sade koštice i čekaju da izrastu šljive. „ – Idemo saditi, - rekla je Suzi i podijelila koštice na dvije hrpice. Jednu je dala meni, a drugu stavila u svoj džep“ (Piatkowska, 2020, str. 21). Njih dvije razmišljaju kako bi i druge životinje izgledale sa surlama i jako se zabavljaju. „ – Šteta što samo usisavači i slonovi imaju takve super naborane surle, zar ne? Koza Melanija sa surlom izgledala bi super, - na samu sam se pomisao nasmiješila od uha do uha“ (Piatkowska, 2020, str. 29). Tončika se ljuti na Filipa zbog puževa i svađaju se zbog „lavova“ koji su zapravo cvjetovi - zijevalice, ali svejedno bi htjela da je oženi. „Dogovorili smo se da će me poljubiti kad budem spavala u kadi. A kad već skine kletvu, kao kraljević sa Snjeguljice, vjenčat ćemo se u kuhinji“ (Piatkowska, 2020, str. 33). Monika i Tončika se nisu slagale i Tončika je bila ljubomorna jer Monika ima jazavčara, ali kada su jedna drugoj priznale kako su izmišljale, postale su prijateljice.

U djelu nije prikazano kako se igraju u vrtiću niti što rade. U djelu se vrtić spominje u priči *Izlog* i u priči *Hvalisanje*. U priči *Izlog*, Tončika kasni u vrtić jer je dugo gledala u izlog. „ – Tončika, požuri, opet ćeš zakasnuti u vrtić, - pritiskala je baka, svako malo pogledavajući na sat“ (Piatkowska, 2020, str. 15). U priči *Hvalisanje*, Monika i Tončika su se hvalisale i izmišljale kako bi jedna drugoj pokazale da imaju nešto bolje.

Djecu se potiče na igru na otvorenom. „Potom smo se do kraja dana morale igrati u vrtu“ (Piatkowska, 2020, str. 30). Tončikina obitelj živi u kući te imaju vrt. U vrtu ima cvijeća i šljiva, koje Tončika jako voli. Tončika se često igra u vrtu.

Jedna od poruka koje djelo ističe je da izmišljanje i laganje mogu djelovati tako da se osjećamo loše i ružno sanjamo pa nas istina oslobodi kao što je Tončiki bilo lakše kada je Moniki priznala da je lagala. Također, govori da odrasli uljepšavaju i pretvaraju se, kao Tončikin tata kada je govorio da je bio dobar i poslušan, ali da istina izađe na vidjelo, kao kad je stric Tončiki ispričao kakav je tata bio.

Djelo je dobra literatura zato što je poučno i zanimljivo. Zanimljivo je zato što Tončika priča što se događa iz njene perspektive te tako imamo uvid kako razmišlja i doživljava situacije oko sebe. Priče su smiješne zbog Tončikinih ideja i maštovitosti. Također, i ova zbirka priča razvija i bogati dječji rječnik te potiče razvoj govora i mašte.

6. ZAKLJUČAK

Renata Piatkowska stvorila je jako lijepe priče u kojima se djeca mogu pronaći i poistovjetiti s likovima. Priče su napisane jednostavnim stilom te svaka priča opisuje jedan događaj. U pričama se pojavljuju likovi djevojčica kao glavni likovi. U zbirci *A što će biti sutra* je to djevojčica Rozalija, a u zbirci *To mi ne ide u glavu* Tončika. Obje djevojčice su predškolske dobi te su vesele, maštovite i kreativne. U zbirci *A što će biti sutra*, Rozalija nestrpljivo iščekuje svaku novu pustolovinu, dok, u zbirci *To mi ne ide u glavu*, Tončika priča svoje dogodovštine i nestaške te kako joj ponašanja odraslih nisu uvijek jasna. U zbirci *A što će biti sutra*, pripovjedač pripovijeda u 3. licu i objektivan je, dok u zbirci *To mi ne ide u glavu*, djevojčica Tončika je pripovjedač i pripovijeda u 1. licu te je pripovijedanje subjektivno. Svi motivi su bliski djeci. U obje zbirke se proteže motiv životinja, od kućnih ljubimaca do divljih životinja te motiv prijateljstva. U obje zbirke djevojčice imaju najboljeg prijatelja i prijateljicu. To su Jan i Maja, u zbirci *A što će biti sutra*, te Suzi i Filip, u zbirci *To mi ne ide u glavu*. Neke od poruka ovih djela su da treba željeti jer se želje mogu ostvariti, kao što se Rozaliji ostvarila želja i dobila je jazavčara te da nam je uvijek lakše kada kažemo istinu, kao što je bilo Tončiki nakon što je priznala Moniki da je izmišljala. Zbirke obogaćuju dječja iskustva i šire vidike, zabavljaju ih i pružaju osjećaj zadovoljstva. Također, potiču emocionalni, socijalni i intelektualni razvoj.

LITERATURA

- Bagić, K. (2012). *Rječnik stilskih figura*. Zagreb: Školska knjiga.
- Bouša, D. (2009). *Priručnik za interpretaciju književnog djela*. Zagreb: Školska knjiga.
- Crnković, M. (1980). *Dječja književnost Priručnik za studente pedagoških akademija i nastavnike* (6 izd.). Zagreb: Školska knjiga.
- Crnković, M., & Težak, D. (2002). *Povijest hrvatske dječje književnosti od početka do 1955. godine*. Zagreb: Znanje.
- Piatkowska, R. (2019). *A što će biti sutra?* (A. Agčić, Prev.) Zagreb: Srednja Europa.
- Piatkowska, R. (2020). *To mi ne ide u glavu*. (A. Agčić, Prev.) Zagreb: Srednja Europa.
- Solar, M. (2005). *Teorija književnosti* (20 izd.). Zagreb: Školska knjiga.
- Visinko, K. (2005). *Dječja priča - povijest, teorija, recepcija i interpretacija*. Zagreb: Školska knjiga.

Internetski izvori

Bibliografija i biografija - <https://lubimyczytac.pl/autor/6199/renata-piatkowska> - preuzeto 9.5.2021.

Biografija - <https://eszkola.pl/jezyk-polski/renata-piatkowska-biografia-i-tworczosc-11727.html> - preuzeto 9.5.2021.

Biografija - https://pl.wikipedia.org/wiki/Renata_Pi%C4%85tkowska – preuzeto 9.5.2021.

Izjava o izvornosti rada

Izjavljujem da je moj završni rad izvorni rezultat mojeg rada te da se u izradi istog nisam koristio drugim izvorima osim onih koji su u njemu navedeni.

(vlastoručni potpis studenta)